

[Hartel.]

fra de Synspunkter, som Regeringen anlægger — jeg taler ikke om vore, dem har jeg redegjort for i Gaar.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Ejendomsretten til Valuta, som har været fremme til Drøftelse her, saa er det ejendommeligt, at der i et Samfund bygget paa den private Ejendomsret og paa dette, at Værdierne tilhører dem, der skaber dem, overhovedet kan være Strid om dette Spørgsmaal. Den, der fremskaffer Varen, for hvis Regning den transporteres, for hvis Regning den sælges, han har Risikoen for Varen, og det er dog ganske klart, at naar han har Risikoen og Ejendomsretten til Varen, maa han dog ogsaa have Ejendomsretten til den pengemæssige Modværdi, som indkommer, naar Varen endeligt afhændes. Dette kan dog ikke ud fra logiske Betragtninger bestrides.

Det er blevet sagt, at det naturlige var, at et Fald i Kronkursen vilde medføre en tilsvarende Stigning i samtlige Leveomkostninger. Jeg vil dog heroverfor gøre opmærksom paa, at denne Betragtning kun er meget delvis rigtig. For godt et Aar siden forlod Holland Guldet og devaluerede sin Mønt med 19 pCt., men der er vitterligt til i Dag kun indtruffet en Prisstigning paa 5 pCt. Det er altsaa ganske klart, at en meget væsentlig Del af de Fordele, som opstaar ved Kronesænkningen, kommer Erhvervslivet til gode, uden at der straks og i samme Tempo maa betales derfor.

Endelig er det blevet nævnt, at Landbrugets Priser er steget meget betydeligt og steget praktisk talt lige saa meget som andre Erhvervs Priser. Jeg vil heroverfor kort anføre, at Smørprisen fra 1909 til 1914 i Gennemsnit var 208 Øre, i Dag 296, Flæsk 97 Øre mod nu 162, Slagtekvæg 55 mod nu 37 Øre. Og modsætningsvis kan jeg anføre, at f. Eks. Byggeomkostninger i det samme Tidsrum, fra 1914 og op til nu, nøjagtig er steget til det dobbelte. Alene i det sidste Aar, fra September 1936 til September 1937, er efter Statistisk Departements Opførelse Omkostningerne ved at bygge et Husmandshus og de dertil hørende Drifts- og Avlsbygninger steget fra 11 067 Kr. til 11 970 Kr. Det er jo vældige Stigninger, og der er vel heller ingen, der vil paastaa, at denne Stigning er en Følge af Devalueringspolitikken i 1933.

Dermed tror jeg, at vi maa tage dette Punkt af Dagsordenen og være klar over, at der i selve den Afspærrings- og Reguleringspolitik, der føres, er et i høj Grad prisfordyrende Moment. Saa længe man kan foregøgle danske Arbejdere, at Systemet er i

deres Interesse, vil det selvfølgelig bestaa, men den Dag da danske Arbejdere er lige saa klar over, som den danske Bonde er det, at dette System ikke giver den arbejdende Befolkning Fordele, men at Fordelene i det store og hele falder paa faa Monopolindehavere, da vil Systemet bryde sammen, og den Dag vil jeg ikke gerne være den højtærede Handelsminister.

Kristen Amby: Den højtærede Handelsminister afviste før, som rimeligt og naturligt er, den gentagne Paastand om, at der skulde være Uoverensstemmelse mellem ham og andre Medlemmer af Regeringen paa den ene Side og den højtærede Udenrigsminister paa den anden Side angaaende Betydningen af vort Handelssamkvem med Udlandet og de Traktater, vi har. Handelsministeren definerede Problemet saaledes, at det, det gælder om, er at afveje paa den ene Side Industriens, Haandværkets, Hjemmebeskæftigelsens Forhold over for Landbrugets, altsaa det egentlige Eksporterhvervs, Forhold og dets Interesser paa den anden Side. Handelsministeren mener altsaa, at der er en Kollision; det, der ligger i, hvad Handelsministeren sagde, og hvad i øvrigt ogsaa det ærede Medlem Hr. Hauge tidligere har sagt her, er dette, at under de givne Forhold betyder en Udvidelse af Landbrugseksporten i Virkeligheden et eller andet Sted en Indsnævring eller en vanskeligere Stilling for Haandværk og Industri.

Det er muligt, at det er rigtigt, men det er i alt Fald ikke den højtærede Udenrigsministers Opfattelse; den kom klart og tydeligt til Orde, da han talte her under Finanslovforslagets Behandling, og staar at læse Sp. 170, idet han giver en længere Udvikling, hvoraf jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal citere en enkelt Passus. Ministeren slutter sin Udvikling med at sige:

„Jeg tror roligt at kunne sige, at det sidste Aars eller de sidste Aars store Udvidelser af Samhandelen med andre Lande, baade Tyskland og adskillige andre Lande, har haft en meget stor Værdi for Landbruget,“

det siger sig selv,
„men ogsaa en meget stor Værdi for Industrien og for den dertil knyttede Beskæftigelse i Danmark, thi kun ved Hjælp af denne Udvidelse af Samhandelen“

— og i denne Sammenhæng er den Udvidelse af Samhandelen, der her er Tale om, i Virkeligheden for det væsentligstes Vedkommende Udvidelse af Samhandelen med